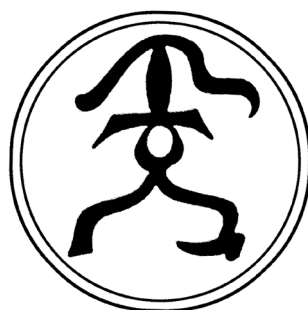

DE VUURGLOED VAN DE ONTSTIJGING

DE VUURGLOED VAN DE ONTSTIJGING

I HET BLOEDZEGEL VAN CHRISTIAAN ROZENKRUIS EEN
BESCHOUWING OVER HET LEVEN EN HET WERK VAN
Z.W. LEENE DOOR PETER HUIJS II DE VUURGLOED VAN
DE ONTSTIJGING - VOORDRACHTEN III HET RITUAAL
VAN DE ROZENKRUISERS

Rozekruis Pers Haarlem

Colofon

Redactie en correctie: Mirjam Duivenvoorden

Fotografie: fotoarchief H. Leene; fotoarchief Lectorium Rosicrucianum, Haarlem, fotoarchief familie Damme, Haarlem, Bibliotheca Philosophica Hermetica, Amsterdam – collectie Damme

Omslag: Z.W. Leene, in 1936 gefotografeerd door A. Dingjan, Den Haag

Op de schutbladen een krijttekening van Z.W. Leene, getiteld 'De Haere 1935'

Boekontwerp en opmaak: Studio Ivar Hamelink, Haarlem

Druk: Rozekruis Pers, Haarlem

Bindwerk: Abbringh, Groningen

De vuurgloed van de ontstijging is gezet uit de Trajan (omslag), de Perpetua (tekst) en Scala (voetnoten) en gedrukt op 90 grams Promail Plus Natuurwit van Proost en Brand

ISBN 978-90-6732-419-9

© 2012 Rozekruis Pers

Bakenessergracht 5

2011 JS Haarlem

Tel: 023-532 38 52

E-mail: info@rozekruispers.com

Website: www.rozekruispers.com

Opdracht

Er is een taal die niet gesproken kan worden, maar die krachtiger, duidelijker, werkzamer is dan de tongetaal van enig schepsel in openbaring. Het is de taal van de universele liefde Gods, die zich openbaart in het universele leven.

Het is de taal van *het*, van Tao, het is de taal van het enig goede. Het is de taal waarvan geschreven staat dat de apostelen die spraken op de pinksterdag. En ieder die de berg bestegen had en tot hen kwam begreep deze onuitsprekelijke taal.

De werkers in de wijngaard Gods, die optraden en optreden in de moderne wereld zoals die zich aan ons voordoet, spannen zich tot het uiterste in om het bewustzijn van de mens te bereiken, middels de mogelijkheden van het moment waarop zij hun taak vervullen. De stof-menselijke taal was en is en blijft één van de gebruikte hulpmiddelen: zij berispen, vermanen, beschuldigen, vertroosten, getuigen en openbaren, breken af en bouwen op ten dienste van een dwalende mensheid, en dragen aldus bij aan de universele eenheid in de eeuwige waarheid Gods, die het al vervult.

Moge het getuigenis in dit geschrift velen tot zegen strekken.

Haarlem, 30 juli 2012

Han Leene

Z.W. Leene, zomer 1937 op de Haere

Voor mijn broeder

Het leed dat het pad mij in mensendienst brengt
is niets bij het leed van de heer,
die stralend van liefde zich dagelijks schenkt
met een smart, zonder maat, keer op keer.
En daarom, zonder klacht,
ga ik voort met het werk dat mij wacht

Het heimwee dat in ons als koortsvlagen woelt,
ik ruk het als onnut van mij.
Want God onze vader heeft mijn reis bedoeld
als een toets, of ik trouw ben als hij.
En daarom, zonder klacht,
ga ik voort met het werk dat mij wacht.

Ik ledig de beker die Christus mij reikt,
ik neem vol van liefde hem aan.
Want hij toch is met mij, in zijn liefde prijkt
't lichtend doel van mijn hart, van mijn daân.
En daarom, zonder klacht,
ga ik voort met het werk dat mij wacht.

J. Leene, 1938

Inhoud

Opdracht	5
Voor mijn broeder	7
Het verborgen vuur	12
‘... in dit alles is onze aspiratie onveranderd gebleven...’	17
Inleiding	21

DEEL I

HET BLOEDZEGEL VAN CHRISTIAAN ROZENKRUIS

Een beschouwing over het leven en werk van Z.W. Leene

Het vuur van Z.W. Leene	
<i>De beginkracht</i>	30
‘ <i>De eerste lezing in Holland</i> ’	33
<i>Openbare activiteiten</i>	36
Een sociale paragraaf. Een rol in het maatschappelijk bestel	42
<i>De geestelijke achtergronden van de rozenkruiswerkzaamheid in de nieuwste tijd</i>	47
De Orde van het Rozenkruis. Een spirituele paragraaf	50
<i>De nieuwe impuls van 1604</i>	54
1908-1909. Jaren van vrijbreken	
<i>Rudolf Steiner, Max Heindel, H. Spencer Lewis, George R.S. Mead</i>	60
Vriendschap, aspiratie, vurige bezieling, geestelijk onderzoek	
<i>Haarlem en Den Haag 1924-1935</i>	68
<i>Drie vrienden. De rol van Cor Damme</i>	71
<i>Het bloedzegel van CRC</i>	75
Het concept van de Jehovistische natuurorde	82
<i>De eerste steen</i>	84

De vuurtempel van het rozenkruis	91
<i>De wijding</i>	92
<i>Een Boodschap – ‘Al het oude is nieuw geworden’. Brief van Cor Damme</i>	95
<i>Mogen de rozen bloeien op uw kruis. Brief van Z.W. Leene</i>	97
Vrucht dragen. Het overlijden van Z.W. Leene	102
Vonk – Vlam – Vuur – Licht	113
<i>Een mandaat wordt manifest</i>	122
Het werk is blijvend, de mens is een voorbijganger	126

DEEL II

DE VUURGLOED VAN DE ONTSTIJGING

Voordrachten

Gebed om toewijding bij ons streven	133
Verantwoording	134
Het vlammende vuur	139
Aspiratie	145
Tegenstellingen	147
De witte loge	154
De tempel van Salomo	157
God is Licht	163
Inwijding	166
Het onvervreembare geestelijk bezit	173
Waakzaamheid	178
De tempelreiniging	181
Goden in ballingschap	185
Hemeltaal	194
De zuurdesem van Aquarius	197
Ontmoeting met Krishnamurti	202
De grijze oceaan	211
De kracht van gedachten	218

Opstanding	220
De gouden ster	224
De twee zwaarden	225
Innerlijke bewogenheid	228
Z.W. Leene, broeder C.R.C. +	230

DEEL III

HET RITUAAL VAN DE ROZENKRUISERS

Magische ritus	235
Het gebed	238
Het latente vuur	242
Het is volbracht	244
De wijdende kracht van de liefde	247
De duistere rede	254
Kerstfeest	257
De gekruisigde god	259
Het wezen van de geestelijke gemeenschap	262
De belangen van anderen	265
Van de vrees en de vreugde	268
Slotbede	272
Bronvermelding bij deel II en III	274
Register	279
Verklaring van alchemistische symbolen	296

‘... in dit alles is onze aspiratie onveranderd gebleven...’

Bij wijze van woord vooraf willen we benadrukken dat dit getuigenis in druk over Z.W. (Zwier Willem) Leene (1892-1938), een van de stichters van het moderne werk van het rozenkruis in deze tijd, tevens is een getuigenis van het levende rozenkruis, dat nu al zoveel jaren haar roep uitdraagt, door goed en kwaad gerucht, met liefde en standvastigheid, met het ene doel enig werk te mogen verrichten en een bijdrage te mogen leveren aan de bewustwording van een ernstig verwarde mensheid. Een mensheid, die slechts moeizaam leert begrijpen dat zij één geheel is en het belang van de ander tevens het eigen belang dient. De werkers in dienst van het rozenkruis realiseren zich terdege dat het van groot belang is of de mensheid zich bewust is van haar lijden en haar gevangenschap. Daarom klinkt door alle tijden heen de stem, die roept en aanspoort, de stem die de weg wijst, en daarom wordt door alle tijden en eeuwen heen steeds weer een poging ondernomen het Licht te ontsteken in enkele mensenharten, opdat veel kleine vlammen zich zouden samenvoegen tot één groot vuur. In dat verband schreef Z. W. Leene, deze man, die met het beginvuur van het teken Ariës een weg voor velen baande naar het herscheppende vuur van Leo, de Leeuw van Juda – Christus – in 1934:

‘Er zijn door de eeuwen heen veel zoekers naar het rozenkruis geweest, die verlokt werden door de geur van de roos en zich tegoed deden aan haar schoonheid. Geen van deze mensen echter bevroedde ook maar iets van de ware zin der werkelijke rozenkruisrij. En hoewel wij met een kleine groep zijn, en niettegenstaande wij allen fouten bezitten, is het ons toch evenzeer gegeven om de waarheid uit het rozenhart te putten en ons te storten in die ene

reine bron van de alles omvattende Lichtkracht. Wij kennen geen enkele belemmering, die onze groep zou moeten tegenhouden op het pad van de waarlijke rozenkruiserij. Wij kunnen slechts in het moeras geraken wanneer onze pioniers, onze sterken, in eigengerichtheid de groep zouden voorgaan. Dan is het mogelijk dat zij de groep op een doodlopend pad leiden. Vandaar dat allen onder ons die een vast karakter bezitten, of die het woord kunnen hanteren, of die een sterke wil bezitten, een zware verantwoordelijkheid op hun schouders dragen. In een groep zijn het de vastbeslotenen die tellen. Daarom geldt niet de grootte van de groep, maar de daadwerkelijkheid in bevrijdende zin van haar pioniers.’

Vanaf die eerste dag, en in al de jaren tussen toen en nu is de basis, het fundament waarop het werk zich grondvest, onveranderd gebleven. In de vooroorlogse periode van opbouw van de geesteschool is er op een andere manier gewerkt dan nu, vijfenzeventig jaar later. De omstandigheden waren niet dezelfde, de mogelijkheden en beperkingen waren van geheel andere aard. De werkers zochten in die dagen nog naar een vorm, waarin zij de leringen van het rozenkruis zo konden overdragen, dat zij wortel zouden schieten en vrucht zouden dragen – en die vrucht droegen en tot op vandaag vrucht dragen, gezien het derde getuigenis: de tempels van de Internationale School van het Rozenkruis in meer dan veertig landen.

De werkers van nu spreken in de Geestesschool van het Gouden Rozenkruis in symbolische zin dikwijls over ‘bouw’; en meer speciaal over tempelbouw. Onze ritualen en onze bezinning verbinden ons in de eerste plaats met de menselijke tempelbouw, de bouw of levenshouding die het menselijke stelsel gereed maakt voor waarlijk geestelijke ontplooiing. Voor deze bouw is eerst nodig: tempelafbraak, want de menselijke tempel is in zijn huidige staat niet meer deugdelijk om een woonplaats te bieden aan hoge geestelijke waarden. En

het fundament is en blijft Christus, de bevrijdende essentie van de zonnelogos, die op elk moment binding maakt met ieder hart, dat tot een openheid voor het Licht in staat is.

Vervolgens kennen we op dezelfde basis de bouw van het geestelijk tehuis van de geestesschool, het gebouw, dat wij in diepste zin mogen noemen: het tehuis *sancti spiritus*, omdat in dat tehuis hoge geestelijke energieën worden vrijgemaakt, nieuwe energieën die geladen met inspiratie het wereldveld omspannen en die met een zuivere intuïtie kunnen worden gekend. Voor deze bouw zijn absoluut noodzakelijk: groepseenheid, kennis van de wetten van de geestorde, en dienst aan anderen.

In dit alles is onze *aspiratie* onveranderd gebleven, die ons bezielt en waarmee onze harten uitzien naar zijn Licht, dat immers genezend is, dat heelt en regenereert. Wij zingen in een van de tempelliederen: ‘Laat ons aspiratie garen tot een helder vlamvend vuur.’ Aspiratie is een eigenschap van Sagittarius, het teken Boogschutter. In die geest willen wij dit inleidend woord besluiten met nogmaals een citaat van Z.W. Leene, dat een kleine tachtig jaar geleden weerklonk:

‘... Er is de eeuwige idee die zich wil openbaren. Het is de aspiratie van Sagittarius die deze idee uitdraagt – en uitdraagt in de wereld door de daad. Voor deze aspiratie is nodig een ontembare moed. Aspiratie is: mee te bouwen aan het grote wereldwerk van de geest van schepping en verlossing. Er is een wereldideaal waarvan ons verlangen gaat, en dat ver uitgaat boven de vulgariteit van het compromis met leugen en bedrog. Er is een werkelijkheid en een waarheid – de oneindige geest die zijn rijk wil doen komen, geboren doen worden in mensenharten, waarvan ons de zonnegeest Christus leert bidden: ‘Uw koninkrijk kome.’

Vrienden, zijn we bezielt – zo bezitten we aspiratie;
hebben we aspiratie – zo laten we ons geen martelaar voelen;

hebben we aspiratie – zo laten we dan zijn wegbereiders, helpers;
hebben we aspiratie – zo laat ons bezitten de juiste devotie, de aanbidding die ons de handen ineens doet slaan en ons eerbiedig doet zijn bij het aanschouwen van het veelkleurige kleed waarmee het absolute ons kleedt;
hebben we aspiratie – zo laten we kennis verzamelen, steeds meer kennis om de wereld te redden;
hebben we aspiratie – zo laat ons niet onszelf zoeken op geen enkele wijze, want alle zelf is deel van het al;
hebben we aspiratie – zo laten we de ladder bestijgen die van de hemel tot aan de aarde reikt en in wondere kleurenschat weer oprijst tot in de hemel;
hebben we aspiratie – laat ons dan dag aan dag streven, beter streven.
De eeuwigheid komt in de tijd – om ons te geven het ideaal.’

Almere, 29 februari 2012
Peter Huijs

Inleiding

Wie de nieuwe tijd wil begrijpen waarin hij leeft en van zijn leven in de eenentwintigste eeuw het juiste profijt wil hebben, doet er goed aan zijn geschiedenis te kennen. Beter nog: de geestelijke achtergronden te verkennen, waartegen hij zich nu eenmaal profileert, om vervolgens gevolgtrekkingen te maken en inspiratie te putten uit de grote impulsen die zij die hem voorgingen hebben ingezet. Een dergelijke verkenning kan beginnen met de vraag of het wel mogelijk is te begrijpen dat, en waarom, men in de eenentwintigste eeuw leeft? Wat houdt dat in? Is het vervolgens mogelijk zijn verhouding te bepalen ten opzichte van vorige eeuwen die, wat men er ook van zeggen kan, voorbij zijn? En ten derde, kan men de tombola van miljarden levens om zich heen overstijgen, en eindelijk weer aanknopen bij een zinvol begin? Want het moet toch zo zijn dat slechts een zinvol begin hoop kan bieden op een zinvolle voortzetting, en een bekroond bereiken.

Er begint zich een tweedeling af te tekenen – en dan doel ik niet op de kloof tussen arm en rijk, jong en oud, of goed en slecht opgeleid. Het is een scheiding tussen leven en bewustzijn, tussen voortbestaan en bewust deel uitmaken van een fascinerende tijd, een tijd die iedereen voor dezelfde eis stelt.

Het is de eis van de tijd. Niet van deze of een vroegere tijd, maar van de tijd áán de mens. Blijft hij een mens van de tijd, of breekt hij uit de tijd, om weer verbinding te maken met een tijdloze ontwikkeling, die in het innerlijk ligt en uitgaat van het binnenste?

Voor de onderzoekende blik van de mens die wil weten hoe het levensmysterie zich keer op keer ontrolt, tekenen zich in de loop van

de eerste jaren van elke eeuw grote impulsen af, die voortkomen uit de onvernietigbare godsdienst van het Gemoed, het groots verleden van de hermetische levensvisie. In de zeventiende eeuw waren dat de ‘geestelijke schatten’, die Christiaan Rozenkruis de samenleving aanbood, en het *Aurora*, de nieuwe dageraad van Jakob Boehme.

Het eerste kwart van de twintigste eeuw kondigde zich aan met een explosie van initiatieven op spiritueel gebied – nadat die zeer bijzondere vrouw, H.P. Blavatsky, vanaf 1875 een bres sloeg in het materialisme dat het gehele westerse spirituele denken vleugellam dreigde te maken. In de *slipstream* daarvan treedt naar voren George R.S. Mead, die de ene westerse mysteriegodsdienst, die van de Gnosis, uit zijn windselen weet te halen, en die in 1909 de Theosofische Vereniging verlaat om een nieuwe geestelijke impuls te volgen. En zoals hij zijn er meer geweest.

In de hiernavolgende inleiding komen drie personen naar voren, die in dit opzicht van groot belang zijn geweest. Ook hun inspiratie lag in twee bijzondere jaren, 1908 en 1909. Rudolf Steiner, Max Heindel en H. Spencer Lewis werden in het hart geraakt door het ideaal van de Orde van het Rozenkruis. Alle drie ondergingen zij krachtig een gewaarwording die hen niet alleen een zoekende mens maakte in geestelijk opzicht, maar hen bovendien bepaalde bij een naam en een begrip, een geestverwantschap en een uiterst bijzondere geschiedenis. Een historie die geen tijdlijnen en geschiedkundige feiten vastlegt, maar die wel – door en met bezielde mensen – een atmosfeer, een ideaal, een bijzondere manier van denken en een werkzame kracht in de tijd plaatst, in elke tijd en elke samenleving opnieuw. Soms groots, soms in het verborgene, in het kleine.

Drie mensen, die zich herinnerden dat ‘God met grote wijsheid begiftigde mensen heeft doen opstaan, die alle kunsten zullen vernieuwen en vervolmaken, zodat de mens zijn adeldom kan begrijpen, waarom hij microkosmos wordt genoemd, en hoe ver zijn

kennis zich uitstrekt tot in de natuur', naar de woorden van de *Fama Fraternitatis R.C.*

Wat zegt dat nu nog? Wat hebben zij de eenentwintigste eeuw te bieden? Welke jongere raakt hierdoor nog geboeid? Een antwoord op die vragen kan slechts in het begrip 'verbinding' liggen. Het is de mens niet gegeven zijn eigen tijd te overzien: hij staat erin en is er een klein onderdeel van, en hij kan slechts handelen uit zijn eigen geest, die volop is bepaald door de geest van zijn tijd en de waan van de dag. Het innerlijk kompas, het aan zichzelf gelijk blijvend richtsnoer wordt hem slechts duidelijk door de handeling, de levensdaad die hij verricht. Niet in een maand of een jaar, maar door het leven dat hij voert. En het is slechts te hopen, dat daarin iets van het zinvolle begin doorklinkt.

De juiste verhouding tussen innerlijk en uiterlijk, de zuivere proporties en de gulden snede van zijn leven – dat wat het zinvol maakt – leert een mens in een innerlijke school. Al de genoemde figuren, en nog veel anderen die hier niet zijn genoemd maar net zo te goeder trouw zijn geweest, hebben hun nadere leerlingen innerlijk onderricht gegeven. Jaren van overdenking, verheffing en contemplatie, tezamen met spiritueel onderricht veranderen een mens, zeker als hij dat weet te combineren met een leven van de daad dat zich uitdrukt in dienst – in dienst aan het geestelijke andere, en aan de ander als mens.

Het is de opvatting van de schrijver dat daarin de winst voor de moderne mensheid ligt. Wie onze eeuw optimaal wil begrijpen, denkt niet meer in hokjes, facties of gezindheden – ook niet in goede en niet-goede scholen – maar kijkt vooruit, door de schotten en obstakels heen, en ziet dat elk van die bewegingen, voor zover haar zuil reikt, *de hemel* draagt. Iedereen die in spiritueel opzicht wakker wordt in zijn eigen tijd, staat op een gegeven moment op de fundamenten die vóór hem zijn gelegd, en weet dat

hij gedragen wordt door hen, die vóór hem eenzelfde weg naar zinvolheid gingen. Dat maakt bescheiden, maar ook vastberaden, zeker, en vreugdevol.

Dit boek vormt in feite de ouverture van *Geroepen door het Wereldhart*, uitgegeven in het jaar 2009. Het bepaalt de lezer bij de beginkracht van de twintigste eeuw, en bij de impuls die in het tweede kwart van die eeuw werd ingezet. Het blikst terug op het werk van Z.W. Leene en probeert duidelijk te maken wat die beginkracht is geweest: esoterisch christendom van een niet mis te verstane snit. Z.W. Leene, met zijn broer Jan Leene stichter van het Rozenkruisers Genootschap, ziet Christus als een reële geestelijke energie die in het binnenste werkt. Die je stelt voor een voortdurend, nauwgezet en niet te ontlopen zelfonderzoek, een onderzoek ook naar de motieven van wat je zoekt te verwerklijken. En hij houdt je voor dat je met dit innerlijk tribunaal niet kunt schipperen: het is een eerlijke levensvraag, een 'ja' of 'nee' – daartussen ligt niets, hoogstens een pad, een weg, een leerlingenschap in de klassieke zin van het woord.

De titel van het eerste deel van het boek, *Het bloedzegel van CRC* (Christiaan Rozenkruis), drukt Z.W. Leenes levensmissie uit, en tegelijk dat wat voor hem doorslaggevend is geweest. De titel van het tweede deel, *De vuurgloed van de ontstijging*, geeft wel aan van welke aard de voorbeelden zijn van zijn vlammende schrijvershand. De scherpzinnige voordrachten, korte overdenkingen en fragmenten die we daarin hebben opgenomen, tonen zijn vurig oprecht hart, de directheid van zijn geest, en zijn inspiratie, die put uit een zuiver begripen van Christus' wezen en bedoelen. Deel III, het boek *Het Ritueel van de Rozenkruisers*, geeft een samenhangend beeld van voelen en denken in de filosofie van een waarachtige rozenkruiser. De Broederschap van het Rozenkruis initieert bewegingen in de samenleving, waar maar mogelijk, om het bevrijdende Licht ingang te

doen vinden en de zoekende mensheid bij te staan met het befaamde universele geneesmiddel van de rozenkruisers. De Orde van het Rozenkruis, vanuit het geestveld haar Broederschap beschermend, biedt een sfeer van kracht, van verbinding en vernieuwing; zij vormt het hoogste aanzicht van waaruit de broeders en werkers voortkomen. De universele broederschap is de *catena aurea*, de gulden keten van bevrijdende werkzaamheid, die zich uitstrekt tot het verste verleden, waar haar spoor zich verliest in de nevelen van de tijd.

Alle levensessenties komen samen in het bloed; in het bloed spreekt, getuigt en werkt het hele wezen; in het bloed openbaart zich de ziel; zoals het bloed is, zo is de mens. Z.W. Leene entte zijn harteroois op het zegel van de Orde, het zegel van CRC, zoals Heindel, Spencer Lewis en Steiner dat vóór hem letterlijk op het Rozenkruis deden. Rudolf Steiner droeg als ketting een kruis met zeven rozen om zijn hals.

Als hart en hoofd zich verbinden met die geestelijke atmosfeer, en het levensdoel daarin opgaat, verandert ook het bloed van kwaliteit. Het kan niet achterblijven, het wordt geestelijk. En alleen wat in het bloed is, wordt tot een nieuwe levensrealiteit – niet alleen voor de persoon, maar voor de gehele gemeenschap.

In *De vuurgloed van de ontstijging* vindt de lezer een verzameling van een aantal voordrachten en kortere teksten die Z.W. Leene, deze ‘mysticus van het Rozenkruis’ in de vroege jaren dertig hield. Daarin zijn voorbeelden en zinswendingen die wel eens tijdgebonden zijn, maar niettemin tot ons spreken met de spirituele tinteling en de verfrissende geest waarmee Wim Leene, tezamen met zijn broer Jan Leene het esoterisch christendom, ondersteund door kosmologie, astrologie én astrosocie, verspreidde en uiteenzette. Daarin ging het eerste werk van het Rozekruisers Genootschap geheel op. Opnieuw de vraag: welke twintiger, dertiger raakt hier nu door geboid? Wie zegt dat nog wat, in het eerste kwart van de *eenentwintigste* eeuw? Het antwoord moet luiden: hij die weet dat niemand

ooit alleen kan staan. Hij die weet dat er een keten is, een keten van Licht, waarmee hij in verbinding staat, in bewuste verbinding of eerst nog in zoekende, aftastende zin. Hij die bij intuïtie ervaart dat verbinding, broederschap, geestverwantschap de sleutelwoorden zijn, die niet alleen in zijn tijd, maar in alle tijden het leven zinvol maken. Hij voor wie de woorden 'nu' en 'binnen-in' enige betekenis hebben, en die de latente krachten hervindt die in alle tijden tot een geestelijk omvatten en een spiritueel waarnemen voeren. In die zin is 'tijd' nooit anders dan vandaag, nooit anders dan het heden, waarin je de beginkracht grijpt, terugvindt. Z.W. Leene hervond die fluïden, en zijn levensopdracht bevestigd, toen hij voor het eerst het beeldmerk, het zegel van CRC in handen kreeg. De mens van nu vindt die zuivere geestelijke levenssfeer in ruime mate voorhanden, wanneer hij door het firmament van de tijd heen breekt en zijn blik opslaat in zijn innerlijk, en in de velden van de geest, het tijdloze, het immer voortstuwende Wereldhart. In die zin is er niet een mens van toen en een mens van nu.

Ernstige overdenking, concentratie en contemplatie, maar ook vreugde, vriendschap en geïnspireerd leven vormen het innerlijke leven, en daar vindt zo een de ware bestaansgrond van de mens. Hij ervaart altijd verbinding, want dat is het begin. Hij vindt bewustzijn. Hij neemt de mens waar met zijn grenzen en vormen zoals wij het in ons gewone leven doen, maar hij ziet tegelijkertijd hoe alles wat in zijn ziel leeft, zich uitdrukt in datgene wat wij de aura noemen. Hij doorziet oorzaken en motieven, terwijl alle oordeel hem vreemd is. Hij kan dat, omdat hij niet meer zichzelf als de kern ziet waaromheen alles draait en in elke verbinding die hij ziet of aangaat, helpt hij door zijn waarneming – en zijn daad – de ander in vreugde het beste verder.

Het is een nieuw bewustzijn, doortrokken van *gnosis*, van levend weten en verbonden zijn. Hij straalt leven uit, harte-leven, zieleleven, naar alle dingen om hem heen; niets is betekenisloos, niets

is meer grauw; en dit alles om het schitterende feit dat de mens er is. En waar hij voorheen de bedreiging van onze planeet vormde, is hij nu de vreugde van de planeet, en de vervulling, en de glorie ervan. In hem is het immer aan zichzelf gelijkblijvende richtsnoer – Christus – een bewustzijnszekerheid en om hem heen is en ervaart hij het geestveld, dat bijzondere serene veld dat Rudolf Steiner ‘het etherlichaam van Christiaan Rozenkruis’ noemde en de klassieke rozenkruisers indertijd: het *domus sancti spiritus*, het tehuis van de heilige geest.

Haarlem, 4 september 2012

DEEL II

DE VUURGLOED VAN DE ONTSTIJGING VOORDRACHTEN

John Seene.

Gebed om toewijding bij ons streven

Opperste heer des levens, binnen in mij en door mij
werkende in de grote mensenwereld.

Laat uw goddelijk Licht schijnen op het ideaal van mensendienst,
waartoe ik mij verbonden heb.

Laat geen schaduwen dat roepende ideaal verbergen.

Omring mij met zulke omstandigheden dat zij nuttig kunnen zijn
aan de behoeften van de tegenwoordige tijd;
hetzij dit toestanden zullen zijn van welvaart of armoede,
van ziekte of gezondheid, van roem of oneer,
van hoge of lage staat, van eenzaamheid of zoete gemeenzaamheid,
van opwekkende waakzaamheid of schijnbare rust.

Ik wil een dienaar der mensheid zijn
en innerlijk door u ontwikkeld en gevormd worden
om deze bestemming en roeping te vervullen.

Neem mij en gebruik mij.

Zo zij het.

Verantwoording

Z.W. Leene heeft veertien jaar, vanaf 9 september 1924 tot aan zijn overlijden in 1938, aan het Nederlandse Rozekruisers Genootschap en de Max Heindel Stichting kunnen wijden. Als in december 1927 het eerste nummer van *Het Rozekruis* verschijnt, en de beide broers op 28 februari 1928 het Publicatie Bureau oprichten, is dat het begin van een onafgebroken uitvloeijing van gedachten, leringen en wijsheid die als uit een zeer zuivere bron uit zijn pen stromen. Meer dan eens krijgt de lezer de indruk dat er vanaf de eerste zinnen die hij schrijft sprake is van één samenhangend geheel, dat meer dan tweehonderd voordrachten, esoterische bijbelverklaringen, tempeldiensten, langere en kortere teksten, meditatie en gebeden omvat. In het verslag over Krishnamurti geven de gebroeders Leene aan dat in het heelal orde, systeem en regelmaat heersen; zo bracht ook Z.W. Leene in zijn werkzaamheid orde en regelmaat aan. Lezingen en tempeldiensten gaf hij een volgnummer, meestal met vermelding van de data en de plaatsen waar hij deze voordrachten heeft kunnen uitspreken.

Slechts een zeer klein gedeelte van zijn werk is uitgegeven in de vooroorlogse publicaties van het Genootschap, *Aquarius* (een weekblad) en *Het Rozekruis* (een maandblad). Deze tijdschriften voerden het beleid dat zij geen auteursnamen bij de artikelen plaatsten, op een enkele maal na, wanneer er initialen werden vermeld.

In 1936 verschijnt *Zwaard of Kruis*, de enige publicatie die tijdens zijn leven onder zijn naam zal verschijnen. Als in 1937 blijkt dat hij ernstig ziek is, plaatst *Aquarius* met enige regelmaat een bijdrage van zijn hand met naamsvermelding. In juli 1938, vier maanden na zijn overlijden, publiceert de raad van beheer van het Genootschap een

boek met toespraken rond één thema van zijn hand, 'uit hoogachting, vriendschap en liefde voor onze weggeroepen broeder, die in ons aller hart zulk een grote plaats innam', zoals de inleiding weergeeft. De bundel heeft als titel *Het Rituaal der Rozenkruisers*, waarvan we vanaf pagina 233 (deel III) een groot deel in dit boek hebben opgenomen.

Een aantal vooroorlogse artikelen, die de schrijver in de bibliografie van *Geroepen door het Wereldhart* als het werk van J. van Rijckenborgh weergaf, blijken na het bestuderen van de nog aanwezige manuscripten aan Z. W. Leene te kunnen worden toegeschreven.

Het pad van bevrijding is net zo gevarieerd als het leven, het heeft duizend-en-een facetten. Het is niet moeilijk te bewandelen, omdat het maar één voorwaarde kent: het *niet-ik* van de Gnosis. Wie daarin zijn rotsvaste grond vindt, wandelt een blijde weg: iedere gebeurtenis waarin hij betrokken is voegt toe aan zijn inzicht en bewustzijn, leert hem meer zien hoe de Al-Ene door hem wil werken. Slechts wie schippert, ondervindt daarvan direct de verwarrende of spanningsvolle gevolgen.

Op dit scherp van de snede is Z. W. Leene een meester. Hij spreekt niet over zichzelf, niet over psychische problemen, niet over de kleinheid van het menselijk bestaan. Het is maar zelden, dat je zulke mensen aantreft. Zijn visie is wijd als de kosmos, vreugdevol als de levensgeest; zijn hart is zuiver en 'vol van het helderrode bloed van Christus'. Zijn boodschap is: dienst, aan de ander, aan de mensheid, aan het werk, aan Christus, die een werk van Licht en leven volbrengt. Zijn wezen is liefde, het kan niet anders worden gesteld.

Nog zeldener is het, wanneer drie of meer van dergelijke mensen elkaar vinden, en een nieuw werk van bevrijding beginnen, zoals met Z. W. Leene, Cor Damme, E. A. Roland-Revera, J. Leene en H. Stok-Huizer het geval was. In de eerste was de kernkracht, waarmee de moderne geesteschool werd gelanceerd, de anderen vormden

de eerste kring, waarin het werk uitdrukking vond en zijn eerste grote vlucht nam.

Wij hebben getracht in de volgende twee delen van dit boek een geheel samen te stellen, dat enerzijds de veelzijdige arbeid, de heldere geest en de esoterische diepgang van Z.W. Leene weergeeft, en anderzijds de lezer in de gelegenheid stelt de kracht van zijn werkzaamheid, de warmte van zijn wezen en de omvang van zijn religieus omvatten te ervaren. Een enkele maal spreekt deze 'mysticus van het Rozenkruis' – zoals zijn broer hem noemt – over 'het ego' als hij de inwonende goddelijke geest bedoelt, of gebruikt hij de term 'occult' en 'occultisme' als hij 'innerlijke kennis' wil uitdrukken; dat wat we nu 'gnosis' noemen. Waar wij wel spelling en de vele uitroepetekens hebben aangepast, alsook het overmatig gebruik van 'ge' en 'gij', hebben wij gemeend dit vooroorlogs esoterisch taaleigen niet te moeten veranderen.

Z.W. Leene, als inspirator en leidende figuur van de Zomerkampweken, houdt een voordracht in de Tempeltent op De Haere, 1935

Het vlammeende vuur

'Ik ben gekomen, om vuur op de aarde te werpen; en wat wil ik, indien het alrede ontstoken is? Maar ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe bange is mij, totdat het volbracht zij! Meent u, dat ik gekomen ben, om vrede te geven op de aarde? Nee, zeg ik u, maar veeleer verdeeldheid. Want van nu aan zullen er vijf in een huis verdeeld zijn, drie tegen twee, en twee tegen drie.' (Lukas 12: 4-53)

In gepeins verzonken stond de mens voor het mysterie van het vuur. Hij zag de spitse, veelkleurige tongen kronkelen en draaien. Hij keek toe hoe het vuurgordijn stond te wapperen en te trillen in de stille lucht. Hij hoorde het suizen en grommen van de vuurslangen en bemerkte hoe het vonnis onafwijsbaar voltrokken werd. De materie ging op in de vlammenzee. 'Een vuur ben ik komen werpen op de aarde,' spreekt de Algeest. Opdat de materie onderga in het vlammenfeest.

De materie – het is het kristalliserende. Het is het stollingsproces, de omkorsting en de ompantsering, het is de gevangenis en het knellende dwangbuis. Daarom braken de vuurgoden hun gloeiende lavaströmen uit, opdat de materie ondergaat in het vlammenfeest.

In gepeins verzonken stond de mens voor het mysterie van het vuur. Voor het laaiende vuur van het eigen wezen. Hij herkende het godsvuur, hij zag zijn heer, de Christus, die zei: 'Een vuur ben ik komen werpen op de aarde; hoe wenste ik dat het alrede ontvlamd ware.' Want het vuur dat in vele harten brandt, het is het onheilige vuur. Het is het rode vuur van de lagere driften. Het zijn de vlammeende dolkentanden van de natuurnoodzakelijkheid. De materie, dat is het gekristalliseerde vuur. Het vuur dat dofrood blakert en verbleekt in

het gouden zonnelicht. 'Het gouden zonnelicht ben ik komen werpen op aarde, hoe wenste ik dat het alrede ontvlamd ware.'

Als de neofiet van de bonafide mysterieschool uitziet over de wijde aarde ziet hij in heilige verbazing het werk Gods zich voltrekken. Miljoenen geelgouden vlamenspitsen van de geweldige geestelijke zon treffen de aarde over haar ganse oppervlak en hun aanraking is gelijk een ontploffing. De heilige naam van de planeetgeest omstrengelt de aarde in een vurige omarming en op tal van plaatsen stijgen de vlammen ten hemel. 'Meent u, dat ik gekomen ben, om vrede te geven op de aarde? Nee, zeg ik u, niets dan verdeeldheid. Want een vuur ben ik komen werpen op de aarde; hoe wenste ik dat het alrede ontvlamd ware.' Zo spreekt dit gedeelte van het Lukasevangelie ons van een vlammend vuur en vermoedelijk zult u dit vuurmysterie ten volle met mij doordrongen hebben en kan ik slechts spreken wat in uw hart leeft en in uw ziel is opgebouwd, want tot ons allen heeft de Algeest gesproken:

*Als het witgloeiende zonnevuur daal ik tot u;
ik kom u brengen de brand in uw hart,
ik werp de laaiende toortsen van het Godsvuur in uw geest,
opdat de materie onderga in het vlammenfeest.*

De filosofie van de rozenkruisers, de verrukkelijke conceptie van het esoterisch christendom verklaart u het Christusvuur en zijn taak in deze wereld. Het is het louterende Aquariusevangelie. Wat bedoelt Aquarius? Het is het symbool van de volstreckte mens, van de mens in evenwicht. Het is het symbool van de evenwichtige wereld waarin de mensen leven in bewuste vrede, vriendschap en gelijkwaardigheid. Het is de mens en de wereld die als manifestaties diametraal staan tegenover het tegenwoordige wereldbeeld en de tegenwoordige mens. En daarom is Aquarius revolutionair.

Het wil breken met het oude en vermolmde – het wil wegbranden het verkeerde en het duivelse – het wil louteren het lagere en het perverse.

Wereld en mens moeten gedoopt worden, herdoopt worden tot een nieuwe wereldorde – tot een betere wereldorde – tot een betere samenleving – tot een meer logische structuur. ‘Een doop zal ik moeten ondergaan, maar hoe bange is mij, totdat hij zal zijn voltrokken.’ Begrijpt u het, een doop is het die wij moeten ondergaan, een herscheppingsproces, een daad moeten wij tillen in ons wezen. Individueel en collectief. Als mens en als samenleving. Het herscheppende vuur is er – de mogelijkheid staat er – het licht straalt er, en ach, hoe wensen wij allen dat het reeds ontvlamd ware en hoe bang is het ons totdat de herschepping zal zijn voltrokken. Want wij weten, als wij rekening houden met de realiteit, als wij niet speculeren op ‘het zal wel eens komen’, dat het zuivere vuur nog latent ligt bij de meesten en dat er een verzet is tegen de Aquariusopenbaring op ieder gebied. De mens klemt zich vast aan zijn bloedsdrift en aan zijn egoïsme en aan zijn primitiviteit en daarom moet de mens, de lagere mens, moet de wereld gebroken worden.

‘Meent niet dat ik gekomen ben om vrede te brengen, maar het zwaard.’ Het waarachtige geestelijke vuur duldt geen compromissen, het keert zich tegen al het halve en onbegrepene. En daarom ontstaat de verdeeldheid. Het is de opdracht van ieder mens het volstrekke in zichzelf te cultiveren en zo ligt het ideaal nu nog als een gebrokenheid in de harten en hoofden van de mensheid. De innerlijke revolte moet opwaken – en ze zal alleen komen als de innerlijke strijd volkomen is gestreden. Uit de gedeeldheid moet de eenheid zich openbaren. Het aanzicht van die strijd in het leven en de ontwikkeling van de esoterische student, van de leerling op het pad wordt in dit Lukasgedeelte treffend en onnavolgbaar geschetst. ‘Want van nu aan zullen er vijf in een huis verdeeld zijn, drie tegen twee, en twee tegen drie.’

U begrijpt dat deze uitspraak niet letterlijk opgevat moet worden. Er zijn er niet steeds vijf in een huis verdeeld. Soms meer, soms minder. Een meer of minder, het effect blijft hetzelfde. Overigens kan het ons volmaakt onverschillig blijven of zes of vijf mensen in onmin leven. De letterlijke exegese is zeer banaal. En daarom moet de esoterische uitleg ons helpen de schoonheden en waarheden te ontdekken.

Zie uw persoonlijkheid dan als een huis – het tehuis van uw geest. In dat huis zijn vijf mogelijkheden – vijf krachten – vijf ontwikkelingen. En deze vijfvoudigheid wordt gesymboliseerd door het pentagram, door de vijfpuntige ster achter het kruis. Het kruis is niet slechts het religieuze symbool van de kerken. Het symboliseert u, mij, de mens, en in die mens kan en moet het pentagram tot ontwikkeling komen. Dat vijfvoud van krachten komt tot ontwikkeling als de neofiet het pad van de Mercurius bestijgt. U weet wellicht dat Mercurius gesymboliseerd wordt door het getal vijf. Het pad van Mercurius, het pad van inwijding.

Zodra de innerlijke Christus tot ons spreekt: ‘Een vuur ben ik komen werpen op de aarde’ en ‘Een doop is het die ik moet ondergaan’, zodra wij iets van dat vuur zien en ervaren hoe het ons aangrijpt, hebben wij de eerste schrede op het pad gezet. Het vuur is bezig te ontvlammen.

Er is een oude verborgen waarheid die zegt: ‘Zij die het heilige vuur hebben gezien, moeten sterven.’ Zij moeten sterven naar hun lagere aard – zij moeten uitbreken uit het kristalliserende. En daarom moet onmiddellijk na de eerste schrede op het pad de tweede worden gezet, want de innerlijke stem spreekt weer: ‘Meent niet dat ik gekomen ben, om vrede te brengen op de aarde en in uw wezen. Nee, zeg ik u, niets dan verdeeldheid.’

Veel mensen denken dat zodra het verborgen vuur hen heeft aangeraakt de innerlijke rust en de volstreekte vrede in hen dalen. Dat is onmogelijk – want zij dienen volkomen uit te breken uit hun lagere

aard. De verdeeldheid: dat is de beproeving. De verdeeldheid is innerlijke strijd en de gespletenheid – zij kenmerken de proefleerling. De strijd is zwaar – het pad is ontzaglijk steil.

‘Drie tegen twee en twee tegen drie zullen zij verdeeld zijn.’ Er zijn twee ontwikkelingen die de proefleerling van een mysterieschool kenmerken. Daar is de ontwikkeling van het hoofd en de ontwikkeling van het hart. De verstandelijke ontplooiing – de ontwikkeling van het weten, en de ontwikkeling van het zuivere gevoel – het wezen van de liefde. Met twee mogelijkheden is de mens toegerust, het zijn de twee basispunten van het pentagram. De zuivere goddelijke rede – het hogere denken – én de volstreckte, onpersoonlijke liefde. Als de esoterische student deze tweeheid tot ontwikkeling brengt, niet als theoretische waarde maar als praktische werkelijkheid, ontwikkelt hij de drievoudige zielekwaliteiten en wordt hij de hogere mens, de Jupitermens, waarin de zuivere goedertierenheid tot werkelijkheid is gekomen. Het is de mens van wiens hoofd het vlammeende vuur wordt gezien, namelijk de bovenste punt van het pentagram. De drieheid en de tweeheid hebben zich verbonden tot de vijfvoudigheid en de persoonlijkheid staat te lichten en te stralen als een zuiver wit kruis.

Maar voor het zover is wordt het pad van de verdeeldheid gelopen. Een ontzaglijke innerlijke strijd moet worden gevoerd. Alle krachten moeten worden ingespannen. Zielekwaliteiten worden alleen verkregen na belangrijke louteringsprocessen. Iemand met zielekwaliteiten heeft de strijd gekend, de smart en de diepe ellende. Alle mogelijkheden hebben in hun nog onvolkomen-zijn in hem rondgewoeld. En eindelijk gaat iets van het hemelse vuur in hem lichten. De aandoeningsziel, de verstandsziel en de bewustzijnsziel, de drie hogere punten van het pentagram, manifesteren zich in de aura van de gevorderde mens.

De strijd van twee tegen drie en drie tegen twee wordt evenwel ook nog op een andere wijze gestreden. U kunt de tweeheid zien als

het positieve en het negatieve, het uitstralende en het ontvankelijke – het scheppende en het voortbrengende beginsel. Zo toegerust doet het drievoudig ego, de drievoudige geest ervaring op in het nadir van stoffelijkheid, daartoe gewekt door het Christusvuur, de witte roos op het kruis.

Men kan de strijd tussen de tweeheid en de drieheid zo op veelvuldige wijze benaderen en verklaren en hij of zij die deze strijd kent, weet dat voor hem het vuur op de aarde is geworpen, en dat Christus voor hem is gekomen om hem te wekken uit het graf van het lager zelf. ‘Een vuur ben ik komen werpen op de aarde,’ spreekt de Algeest.

*Als het witgloeiende zonnevuur daal ik tot u;
ik kom u brengen de brand in uw hart,
ik werp de laaiende toortsen van het Godsvuur in uw geest,
opdat de materie onderga in het vlammenfeest.*

Aspiratie

Door de grauwe monnikspij van de zoekende neofiet weeft zich een gouden draad. Gehuld als hij is in het kleed van de vereenzaming en meetorsend het wereldleed, in de wereld en toch niet van de wereld, is er die gouden draad, die hem met het hogere Albewustzijn verbindt.

Het is niet de inspiratie van hoger weten die als een kosmische vibratie door hem heenruist, het is niet dat toch immer negatieve zich openstellen voor het goddelijke, maar het goud van de aspiratie dat dualistisch van werkzaamheid is.

Aspiratie, vrienden, veronderstelt een voorafgegane vorming, een leven van het leven, een ontwikkeling van hogere vermogens, een reeds in brand staande goddelijke vonk. Zo, stralende in de duisternis, temidden van het aardeleed, heft de leerling bewust het hoofd hoog, want hij ziet het stralende kosmische vuur en hij zoekt bewust, uit eigen wil en innerlijke behoefte de gemeenschap met de Algeest.

Dat is aspiratie.

Zo ontstaat er enig evenwicht van het ontwikkelde met het zijnde, met het Alzijnde.

Waar inspiratie is, kan de bron opdrogen – het inspiratieve vermogen kan verdwijnen, voorgoed wegblijven. Aspiratie is de eeuwigheid in de tijd geopenbaard. Dat beleven is het voorrecht van de esoterische student – de blijvende verbintenis met de Eeuwige. Uit dat beleven rijst de arbeid omhoog!

Nauw wordt de pij der beproeving om het lichaam gesnoerd, maar de meester, die ons allen voorging op het pad, zei: 'Ziet, ik ben met

u, alle dagen, tot aan de voleinding der wereld.' Zo, gedreven door de in-eigen aspiratievermogens snellen wij voort als fakkeldragers door de duisternis. Hier kwamen wij, om ons op onze taak voor te bereiden.

